

1 декември
1929 г.

ПОТОЦИЕ

Илюстрован
документен
Български Задълба

Цена 3 лв.

Доброекър от Министерството на народното просвещение съз заповед № 5395 от 22 декември 1927 год.

Издание на Д. ПРОВАДАЛИЕВ & ТОДОРОВЪ, София, „Стефанъ Караджа“, № 10

НОИ СЪ Ж ПОВЕЧЕ?

ЮРИЙ ИВАНОВИЧ ВЕНЕЛИНЪ

Тъкмо през сто години, въ 1829 година въ градът Москва, един руски учен излечава една паметка за български книга. Тя много помога за събуждането и възраждането на българския народ. Името на този учен е Юрий Иванович Венелинъ, а заглавието на книгата му е: „Старите и сегашни българи“. Тя е написана на руски език.

И днес ние не трябва да забравимо голямото значение на тази книга. Тя е направила търде много за пробуждането на българите, наричани гишиците на поробената родина. Пръвът български и добре образован българин Василий Евстатиев Априловъ, след прочитането й, се спрямил. До тогава той се казаше, че е гъръл и много е помагал на гърците. Когато прочел книгата на Венелинъ и научил, че българските народъ иматъ българско и велико минало, че първо на български език е станало достояние Свещеното писание, както на руски, тай и на всички славянини, Априловъ, отъ видът гърълъ, е станалъ пламенен и решителен родолюбец. След това той създалъ и основалъ пръвата българска гимназия, уредена по европейски образец. Тази гимназия се открила въ родното място на Априловъ, гр. Габрово, въ 1835 година, съ помощта на други българини родолюбци — Николай Ст. Палаузовъ. Гимназията сама за няколко години е подготвила много събудени българчета за учители въ ученичищата, които бързо се отваряли изъ разните градове и села на България, Тракия и Македония.

Виджете, деца, какви големи и благодатни добрички е пренесъл за насъ юнгата на незадорният руски учень. Затова нека ви кажа ишо за и него.

Юрий Венелинъ, или, както собственно гласи името му Георги Худа, е роден на 22 априлъ 1802 година въ селото Велики Тибъада, северна Унгария. Отначало се е готовилъ за свещеникъ, но после се увлякълъ отъ историка. Жаждата му за пълнече знания го отвела въ Русия, въ гр. Кинешма. Тук е имало много български преселници, съ които се сближи. Венелинъ обикновълъ българитъ, когото съ бил почти забравен отъ другите народи. Никой не е спомнявалъ за български народъ, който тегли жестоко иго. Плодъ на тази му любовъ е историческата книга „Старите и сегашни българи“. Книгата на Венелинъ е проподяла големъ интерес у всички учени. Затова руското правителство го изпратило въ България да направи прочутия съзив на българския народъ и да състави българска граматика и речникъ.

Венелинъ починалъ търде малък — едва 37 години, на 26 март 1839 година. Той е написалъ и други исторически книги, които се напечатали следъ съмртта му.

Никола Никитовъ

ВЪ ЗИМНИКА

Скараха се вътър зимнишка

Моркови и зелки,
Стара тиква — жълтолики,
Ръби — хубавелки.

— Ний сме тежкин кехлибари —
Нанизъ сижът на шия.
Какъ обичатъ млади, стари
Морковъ на трушина!

— Тикви, моркови и зелки
По вкусъ все еди съх.
А настъ — ръби хубавелки
Дирять за мириса!

Драго Петровъ

